

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת רבי מאיר הפהן זצ"ל הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל בהרה"ק ר' יצחק זצ"ל

משנה י"ז

רבינו עובדיה מברטנורא

מהחזקה - בגד ישן ובלוי

שטלייה - כמו שטלאה. מלשון טלאי על גבי טלאי. כלומר ששם הישנה טלאי על החדשה

הולכים אחר הבריאה - דנין אותה כדין הבריאה, אם טמאה טמאה, ואם טהורה טהורה

קטנה על הגדולה - בין שתיהן מהוהות בין שתיהן בריאות

הולכים אחר הגדולה - ואם הגדולה נקובה כמוציא רמון שבשביירה כוונ נטהרה, גם הקטנה המחוברת עמה טהורה אע"פ שהיא שלימה. ואם הגדולה שלימה והרי היא מקבלת טומאה, אף הקטנה המחוברת עמה טמאה אע"פ שהיא נקובה כמוציא רמון

הולכים אחר הפנימית - אם טמאה הפנימית טמאה החיצונה, ואם הפנימית טהורה החיצונה נמי טהורה

ר' שמעון אומר כף מאזנים - לפרושי מלתא דתנא קמא קאתי. ובכף מאזנים של מתכות טמאה איירי, דאם טלאה בתחתית המיחם מבפנים, טמא המיחם, ואם טלאה מבחוץ, טהור המיחם

שֶׁלֶשׁ סוּגֵי קְפוּת הֵן. מְהוּקָה קוּפָה רְעוּעָה שְׁטָלְיָה עַל הַבְּרִיָּה שֶׁהֵנִיחַ עַל קוּפָה יְצִיבָה כְּטֹלָאֵי כְּדִי לְחֻזְקָה, הוֹלְכִין אַחַר הַבְּרִיָּה שֶׁאִם הַבְּרִיָּאָה טְהוּרָה, גַּם הָרְעוּעָה טְהוּרָה, וְכֵן לְחִילּוּפִין שֶׁאִם הַבְּרִיָּאָה טְמֵאָה, גַּם הָרְעוּעָה טְמֵאָה. קְטַנָּה עַל הַגְּדוֹלָה הֵנִיחַ קוּפָה קְטַנָּה עַל קוּפָה גְּדוֹלָה, הוֹלְכִין אַחַר הַגְּדוֹלָה הֵינְנוּ שֶׁהַקְּטַנָּה מִקְבֵּלֶת אֶת אוֹתוֹ הַדִּין שֶׁל הַגְּדוֹלָה, אִם הַגְּדוֹלָה טְהוּרָה, כֵּךְ גַּם הַקְּטַנָּה, וְכֵן לְעֵנִיין טוּמְאָה. הֵיוּ שְׁוֹת אִם שְׁתֵּי הַקּוּפוֹת הֵיוּ אוֹתוֹ דָּבָר בְּגוּדֵל וּבְחוּזֵק, הוֹלְכִין אַחַר הַפְּנִימִית הַקּוּפָה הַחִיצוֹנִית מִקְבֵּלֶת אֶת דִּין הַפְּנִימִית, דֵּהֵינְנוּ שֶׁאִם הַפְּנִימִית טְהוּרָה, כֵּךְ גַּם הַחִיצוֹנִית, וְאוֹתוֹ דָּבָר גַּם לְעֵנִיין טוּמְאָה, אִם הַפְּנִימִית טְמֵאָה, גַּם הַחִיצוֹנִית טְמֵאָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, כֶּף מֵאֲזָנִים טְמֵאָה, הָעֲשׂוּיָה מִתַּכְתֵּי שְׁטָלְיָה עַל שׁוּלֵי הַמִּיחָם מִבְּפָנָיִם שְׁחִיבָרָה בְּתַחְתִּית הַמִּיחָם מִבְּפָנָיִם, טְמֵאָה כֹּל הַמִּיחָם עַפְ"י הַכֹּלֵל שֶׁלְּמַדְנֵנוּ שֶׁהוֹלְכִים אַחַר הַפְּנִימִי. מִבְּחוּץ אִם חִיבֵר אֶת הַכֶּף בְּתַחְתִּית הַמִּיחָם מִבְּחוּץ, טְהוּרָה הַמִּיחָם אִם חִיבֵר אֶת הַכֶּף עַל דְּפְנוֹת הַמִּיחָם, בֵּין מִבְּפָנָיִם בֵּין מִבְּחוּץ בֵּין שֶׁתֵּלָה אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַכֹּלֵי וּבֵין שֶׁתֵּלָה אוֹתָהּ מִחוּץ לַכֹּלֵי, טְהוּרָה כִּיוֹן שֶׁבְּמִקְרָה כֹּזֵה הוֹלְכִים אַחַר הַגְּדוֹל, וְהַמִּיחָם נִחְשָׁב לְגְדוֹל, וְאִף הַכֶּף טְהוּרָה.

המשך רבינו עובדיה מברטנורא

טלייה על צידה - שהדיבוק הטלאי על דפנות המיחם לא בתחתיתו, בין מבחוץ בין מבפנים טהור. ומסקנא דכולה פרקין וטעמא דכולהו טמא מדרס וטמא טמא מת וטהור מכלום האמורים כאן הוא, דכל דבר הראוי לשכיבה, והוא שיהיה עשוי לשכיבה או לשיבה או להשען עליו, טמא מדרס. לבד אם הוא כלי חרס דאינו מטמא מדרס, דהכי ילפינן מקרא דכתיב ויקרא טו) ואיש אשר יגע במשכבו, מקיש משכבו לו, מה הוא יש לו טהרה במקווה אף משכבו שיש לו טהרה במקוה, יצא כלי חרס שאין לו טהרה במקווה. והמפץ העשוי לשכיבה, אע"פ שאין לו טהרה במקווה מדכתיב (שם יא) כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים יובא, והאי לאו כלי הוא, מכל מקום טמא מדרס, דמרכיבין ליה מקרא דכתיב כל המשכב, כל לרבות את המפץ, ואין לו טהרה עד שיחתך ויישאר ממנו פחות משה על ששה. וכלי אבנים וכלי גללים וכלי אדמה, טהורים מכלום. וכן כל דבר הבא מן הים, טהור. וכלי עץ הבא במדה, שמחזיק ארבעים סאה בלח שהם כוריים ביבש, נמי טהור מכלום, לפי שאינו מיטלטל מלא. וכן דבר שאין עליו תורת כלי, או שיש לו תורת כלי ואינו ממשמשי אדם אלא ממשמשי משמשיו, טהור, כגון תרבוש של זיתים ומפץ של גתות וסדין של צורות, דאמרינן במתניתין שהן טהורין מכלום, דלא חשיבי כלים של משמשי אדם

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

פרק כ"ה

משנה א'

כָּל הַפְּלִים יֵשׁ לָהֶם דִּין אַחֲרָיִם הצד החיצוני של הכלי **וְתוֹךְ** ודין תוך, הצד הפנימי של הכלי, כלומר שבכל הכלים דין 'אחוריי' הכלי שונה מדין 'תוך' הכלי, דהיינו שאם נטמא 'תוך' הכלי, כגון שנגעו שם משקים טמאים, גם אחורי הכלי נטמא, אבל אם נגעו משקים טמאים ב'אחורי' הכלי, היינו מבחוץ, נטמאו 'אחוריהם', אך לא נטמא 'תוך' הכלי, והטעם הוא שהואיל וטומאת משקים לטמא כלים היא מדברי סופרים, לפיכך הקלו חכמים בטומאתם בעניין זה, **כָּגוֹן: הַפְּרִים, וְהַכֹּסְתוֹת, וְהַשְּׂקִין, וְהַמְרֻצוּפִין** שקים גדולים שמוליכים בתוכם סחורות **דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל חַפֵּץ שֶׁיֵּשׁ לוֹ תוֹבְרוֹת** לולאות שתפורות בשפת החפץ בצידו החיצוני, כדי להכניס בהם חגורה* וכדומה - **יֵשׁ לוֹ דִּין אַחֲרָיִם וְתוֹךְ** כלומר שדין 'אחוריו' שונה מדין 'תוכו', והטעם הוא שהואיל ויש לו תוברות ניתן להבחין מהו צידו הפנימי של החפץ ומהו צידו החיצוני, ואין ראוי להפכו, אלא משתמשים בחפץ כשצדו החיצוני הוא בחוץ וצידו הפנימי הוא בפנים, כגון: מכנסיים, שאין הולכים עם המכנסיים כשהם הפוכים **וְכָל שֵׁאִין לוֹ תוֹבְרוֹת - אֵין לוֹ אַחֲרָיִם וְתוֹךְ** שהואיל וניתן להפוך את הצדדים בחפץ, כך שהצד החיצוני יהיה מפנים והצד הפנימי יהיה מבחוץ וכך להשתמש בו, לפיכך אם נגעו משקים טמאים בכל צד שהוא, נטמא כל החפץ. **הַשְּׁלָחַן וְהַדְּלָפְקִי** שולחן קטן שעליו מעמידים את האוכל לפני הגשתו לשולחן הסעודה - **יֵשׁ לָהֶן דִּין אַחֲרָיִם וְתוֹךְ** היינו דין שונה ל'אחוריהם' וליתוכם **דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה** שכן הצד העליון שעליו מניחים את האוכל והמשקים הנקרא 'פני השולחן' הוא ה'תוך' שלו, ושאר הצדדים נחשבים כ'אחוריו'. **רַבִּי מֵאִיר** שחולק **אוֹמֵר: אֵין לָהֶם אַחֲרָיִם** אלא כל הצדדים נחשבים כ'יתוכם'. **וְכֵן טַבְּלָא שֶׁאֵין לָהּ לְזַבֵּז** בפלטה שיש מסביבה מסגרת נחלקו בה רבי יהודה ורבי מאיר, שלדעת רבי יהודה החלק העליון של הלזבז נחשב כ'תוך' הכלי, והצד האחר נחשב כאחורי הכלי, ולדעת רבי מאיר שני צדדיו של הלזבז נחשבים כ'תוך' הכלי, ואין לו דין אחוריים.

*

רבינו עובדיה מברטנורא

כל הכלים יש להם אחוריים ותוך- כלים שנטמאו במשקין טמאים, אם נגעו המשקין מאחוריהן של כלים נטמאו אחוריהן ולא נטמאו תוכן, משום דטומאת משקים לטמא כלים לאו דאורייתא, הקלו חכמים בטומאתן. אבל אם נטמא תוכן, כגון שנגעו משקין טמאין בתוכן, נטמאו אחוריהם. והיינו דתנן יש להן אחוריים ותוך, כלומר שחלוק דין אחוריים מדין תוכן. **כָּגוֹן הַכֵּרִים וְהַכֹּסְתוֹת**- ואף על פי שמשתמשים בהן בתוכן ובאחוריהן, שראוי להפכן ולעשות תוכן אחוריהן ואחוריהן תוכן, אף על פי כן חלוק דין תוכן מדין אחוריהן. **מַרְצוּפִין**- שקין גדולים של עור שמוליכים בהן סחורות בספינות. **כָּל שֵׁשׁ לוֹ תוֹבְרוֹת**- לולאות, כמו שיש למכנסיים, תפורות לאחוריו של בגד. **יֵשׁ לוֹ אַחֲרָיִם וְתוֹךְ**- דכיון דיש לו תוברות לא חזי להפכו, ותוכו חלוק מאחוריו. אבל כשאין לו תוברות, דחזי להפכו, אין תוכו חלוק מאחוריו, אלא כשנגעו משקים טמאים בין מאחוריו בין מתוכו נטמא כולו. והלכה כרבי יהודה. **הַשְּׁלָחַן וְהַדְּלָפְקִי**- קסבר רבי יהודה, כיון דפניו משופים וחלקין, הפנים ההם נדונים תוכו. והלכה כרבי יהודה.